

Vleermuizenonderzoek Middenweg 14-16 te Heerhugowaard

Inventarisatie naar verblijfplaatsen van vleermuizen

J. Groot

2009

Opdrachtgever
Bouwbedrijf Kamp

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A
1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding en doel van het onderzoek.....	3
1.2	Het plangebied.....	3
2	Methode.....	3
3	Flora- en faunawet.....	4
3.1	Zorgplicht	4
3.2	Verbodsbepalingen	4
3.3	Vrijstellingen	4
3.4	Ontheffingsmogelijkheid	4
3.5	Procedure.....	4
4	Resultaten.....	6
4.1	Paarplaatsen	6
4.2	Foerageergebieden en vliegroutes.....	6
5	Conclusies en aanbevelingen	6
6	Literatuur.....	6

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

Aan de Middenweg 14-16 te Heerhugowaard zal door Bouwbedrijf Kamp een nieuwe woning worden gerealiseerd. Het huidige woonhuis, welke is gelegen op twee woonadressen zal worden gesloopt.

In opdracht van Bouwbedrijf Kamp heeft Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau Van der Goes en Groot in het kader van de Flora- en faunawet een *quick scan* uitgevoerd naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna in het plangebied (SLUIS, 2009). Uit dit onderzoek bleek de mogelijke geschiktheid van het te slopen huis voor verblijvende vleermuizen.

Vandaar dat door bureau Van der Goes en Groot vervolgonderzoek is verricht naar paarplaatsen en overig terreingebruik van het plangebied door vleermuizen.

Dit rapport doet verslag van dat onderzoek.

1.2 Het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het onderzoeksgebied aangegeven.

Het plangebied bestaat uit een woonhuis met

diverse schuren en aanbouwen. Het huis bevindt zich omgeven door water op een 'nieuwbouweiland' in de bebouwing van de nieuwe wijk 'Stad van de Zon', een wijk met veel water, bebouwing en recreatieterrein.

2 Methode

De bebouwing en beplanting in het plangebied is gericht geïnventariseerd op paarplaatsen van vleermuizen. Ook is gekeken naar ander terreingebruik van het plangebied door vleermuizen zoals als foerageergebied of als trekroute.

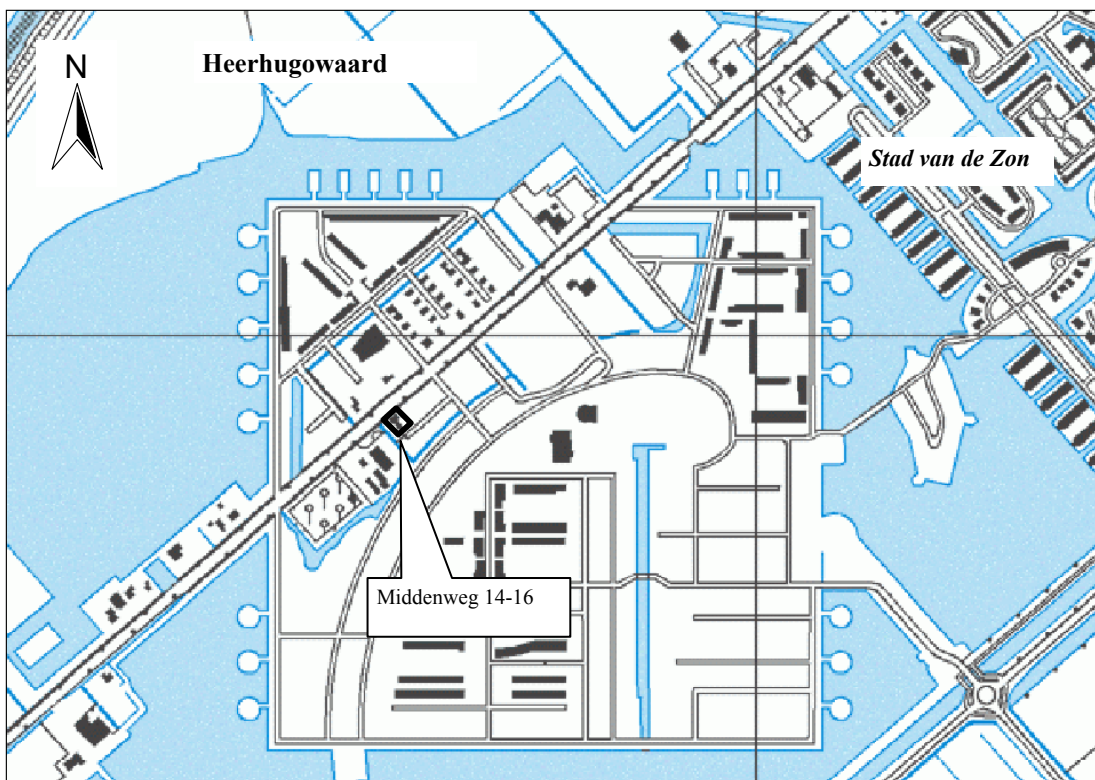
Het onderzoek is uitgevoerd *als gedeelte* van het protocol voor vleermuisinventarisaties zoals dat is opgesteld door het Vleermuisvakbureau van het Netwerk Groene Bureaus.

Het terreingebruik door vleermuizen is 's nachts met behulp van batdetector(s) onderzocht. Zie Tabel 1 voor datums, tijden en weercondities van de verschillende inventarisatierondes.

Tabel 1.

Inventarisatiedatums en weersomstandigheden van de vleermuisinventarisatie bij de Middenweg 14-16 te Heerhugowaard.

Datum	Tijd	Weer
16 september	19.45-22.10	14°C, NO 4, droog
23 september	19.30-21.45	16°C / NNO 3, droog

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

3 Flora- en faunawet

3.1 Zorgplicht

Een belangrijke bepaling van de Flora- en faunawet is de zorgplicht in artikel 2. Hierin staat “dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

3.2 Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bepaalt dat het verboden is planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (art. 8).

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen, dan wel opzettelijk te verontrusten (artt. 9 en 10).

Verder is het verboden van beschermde diersoorten nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen of te verstoren (art. 11) en dit geldt ook voor eieren (art. 12).

Vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van vaste rust- of verblijfplaatsen en zijn daarom jaarrond beschermd.

3.3 Vrijstellingen

Bij Algemene Maatregel van Bestuur is de Mol vrijgesteld van de verboden van de artikelen 9 t/m 11 en daarnaast zijn Bosmuis, Veldmuis en Huisspitsmuis vrijgesteld in of op gebouwen of daarbij behorende erven¹.

In een ministeriële regeling zijn vervolgens nog andere algemene soorten aangewezen die alleen vrijgesteld zijn van de verboden van de artikelen 8 t/m 12, indien het gaat om werkzaamheden in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud, van bestendig gebruik of van ruimtelijke ontwikkeling en

¹ Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, Staatsblad 2000, 525, art. 16e

inrichting². Voor deze soorten hoeft dan geen ontheffing te worden aangevraagd, maar de zorgplicht blijft onverminderd gelden. Dit wordt het “lichtste beschermingsregime” genoemd, geldend voor de z.g. “**tabel 1**”-soorten (zo genoemd naar de toelichting bij de bovengenoemde Regeling en ook gehanteerd in de LNV-brochure “Buiten aan het werk?”). Broedvogels vallen hier niet onder.

3.4 Ontheffingsmogelijkheid

De realisatie van activiteiten, zoals het aanleggen van woningbouw- of bedrijventerreinen, heeft veelal beschadiging of de vernieling tot gevolg van de voortplanting- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende beschermde soorten. In bepaalde gevallen moet dan ontheffing volgens artikel 75 van de Flora- en faunawet³ aangevraagd worden.

Als er andere beschermde soorten voorkomen dan de soorten die zijn vrijgesteld van de verboden, kan de voorgenomen (bouw)activiteit alleen worden gerealiseerd als een ontheffing is verleend. De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, op basis van de twee andere beschermingsregimes⁴:

- ♣ Zwaar beschermingsregime, geldend voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn en voor apart aangewezen soorten in een vernieuwde “bijlage 1” van het Besluit vrijstellingen beschermde dier- en plantensoorten. Zij vormen samen de “**tabel 3**”-soorten. Ook vogels vallen hieronder.
- ♣ Minder zwaar beschermingsregime, geldend voor de overige beschermde soorten (“**tabel 2**”), maar niet de eerdergenoemde algemene soorten (“**tabel 1**”).

Indien men in het bezit is van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode hoeft bij werkzaamheden in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud en van bestendig gebruik voor de tabel 2-soorten en ook voor vogels geen ontheffing aangevraagd te worden.

3.5 Procedure

Bij ruimtelijke ingrepen dient beoordeeld te worden in welke mate er sprake is van negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op aanwezige soorten.

² Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet, Staatscourant 2 februari 2005, nr. 23

³ Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, Staatsblad 2000, 525

⁴ wijziging in Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten in Staatsblad 2004, 501, vnl. artt. 16b en 16c

Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin dit wordt ondernomen.

Zijn er negatieve effecten op soorten van het zware of minder zware beschermingsregime, dan dient een “Aanvraag ontheffing, ingevolge Flora- en faunawet artikel 75, vierde lid of vijfde lid onderdeel c” te worden ingediend bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van LNV. Deze aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

- ♣ het desbetreffende projectplan;
- ♣ een actuele inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plan-gebied;
- ♣ een beschrijving van de te verwachten schade voor de in de aanvraag vermelde soorten;
- ♣ een beschrijving hoe de schade aan de beschermde soorten tot een minimum kan worden beperkt;
- ♣ een beschrijving van voorgenomen mitigerende en/of compenserende maatregelen indien schade onvermijdelijk is;

Voor de eerdergenoemde “tabel 3-soorten” dient wegens een uitgebreide toets ook te worden vermeld:

- ♣ onderbouwing van de keuze voor de geplande locatie van de voorgenomen activiteit en onderzoek naar alternatieve locaties;
- ♣ de onderbouwing van het maatschappelijk belang van de voorgenomen activiteit;
- ♣ een toelichting op de afweging van de voorgenomen activiteit.

De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium “doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort (populatie-niveau)”. Er dient rekening te worden gehouden met een doorlooptijd van 2 maanden.

4 Resultaten

In het plangebied werd slechts één soort vleermuis waargenomen, de Gewone dwergvleermuis. Van deze soort werden geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van paarplaatsen gevonden.

4.1 Paarplaatsen

Tijdens de bezoeken werden rond de woning geen gebouwgebonden waarnemingen gedaan van vleermuizen die kunnen duiden op vaste paarplaatsen. Gewoonlijk zijn een aantal soorten gebouwbewonende vleermuizen in de tijd dat de inventarisatie werd uitgevoerd territoriaal en laten ze dit doormiddel van ultrasone paarroepen horen aan soortgenoten.

4.2 Foerageergebieden en vliegroutes

Langs de middenweg werd af en toe een foeragerende Gewone dwergvleermuis aangetroffen. Mogelijk wordt de Middenweg en de daarlangs liggende boombeplanting ook gebruikt als trekroute van verblijf- of paarplaatsen naar foerageergebieden, een aantal waarnemingen van voorbijvliegende Gewone dwergvleermuizen wijst daarop. Deze terreinfuncties komen niet in gevaar bij uitvoer van de plannen.

De Gewone dwergvleermuis is algemeen voorkomend in Nederland.

5 Conclusies en aanbevelingen

- ♣ In het plangebied aan de Middenweg 14-16 te Heerhugowaard zijn geen paarplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Onderzoek naar kraamkolonies heeft niet plaatsgevonden.
- ♣ De Middenweg heeft een gering belang als trekroute en foerageergebied voor de Gewone dwergvleermuis. Deze terreinfuncties van de Middenweg worden verwacht niet in gevaar te komen bij uitvoer van de plannen.

6 Literatuur

BRIGGS, B. & D. KING, 1998. *The Bat Detective. A fieldguide for bat detection*. Stag Electronics, West Sussex.

LANGE, R., P. TWISK, A. VAN WINDEN & A. VAN DIE-

PENBEEK, 1994. *Zoogdieren van West-Europa*. Utrecht.

SDU UITGEVERS, 2002-2007. *Flora- en faunawet, bewerkt en toegelicht door M.A. Huber, mr. drs. D. van der Meijden, J.A.M. van Spaandonk & mr. A.S. Vreugdenhil*. Koninklijke Vermande, Den Haag.

SLUIS, D., 2009. *Middenweg 14-16 te Heerhugowaard, Toetsing in het kader van de Flora- en faunawet*. Van der Goes en Groot, Alkmaar.

WISMEIJER, H., 2002. *Zoogdieren van Europa*. ANWB bv/ TIRION Uitgevers bv, Baarn.

